

K24

triënnale kortrijk

after paradise

29.06 – 06.10 2024

Persdossier

INLEIDING

Triennale Kortrijk 2024 vindt plaats van 29 juni tot 6 oktober 2024 op 14 verschillende erfgoedlocaties in de binnenstad van Kortrijk en wordt gecureerd door Patrick Ronse (Be-Part, Platform voor actuele kunst, Kortrijk - Waregem) en Hilde Teerlinck (Han Nefkens Foundation, Barcelona & curator Belgisch Paviljoen Biennale Venetië 2022). Zij nodigden voor deze derde editie een twintigtal nationale en internationale kunstenaars uit om op verschillende binnen- en buitenlocaties in het centrum van de stad hedendaagse kunstinstallaties te installeren.

Zowel belangrijke internationale kunstenaars als Felix Gonzalez-Torres, Roni Horn, Jan Van Imschoot en René Heyvaert, als Belgische kunstenaars zoals Kasper Bosmans en Nico Dockx presenteren werk dat binnen het thema 'After Paradise' past.

Door kunstenaars met een bijzondere interesse in het sociale en maatschappelijke aspect van kunst een forum te geven, nodigt Triennale Kortrijk 2024 de bezoeker uit om de schoonheid van de stad te (her)ontdekken. De rijke geschiedenis van Kortrijk vormt een leidraad binnen het parcours door de integratie van unieke historische plekken. Bekende en minder bekende erfgoedparels zetten uitzonderlijk hun deuren open voor hedendaagse kunst. Het parcours kronkelt ook langs nieuwe stadsparken en straten die de afgelopen jaren een grote transformatie hebben ondergaan. Tijdens een bezoek aan de Triennale leer je Kortrijk kennen als stad in beweging.

In 2018 verwonderden we voor het eerst met PLAY. Hedendaagse kunstinstallaties namen de stad in en bracht jong en oud speels in contact met cultuur. Het startschot voor Triennale Kortrijk was gegeven! Paradise ging onverminderd verder op dat elan: de publieke ruimte werd omgetoverd tot een paradijs voor de kunstliefhebber. Komende zomer vindt After Paradise plaats. De lat ligt immens hoog na de voorbije twee succesedities, maar ik beloof u dat ook deze editie een schot in de roos wordt. Onze curatoren zijn er opnieuw in geslaagd topkunstenaars uit binnen- en buitenland naar hier te halen. We gaan nog maar eens laten zien dat Kortrijk alles in zich heeft om zich op de internationale kaart te zetten en de kandidatuur van Culturele Hoofdstad van Europa binnen te rijden.

Axel Ronse - Schepen van Cultuur

After Paradise is het derde luik van de Triennale die we in 2018 gestart zijn. Doel was om beeldende kunst een plek te geven in de stad, toegankelijk voor iedereen, zeker voor kinderen, in een parcours waarmee we het oude en nieuwe Kortrijk tonen. En dat is al 2 keer fantastisch gelukt. Play bracht 175.000 bezoekers op de been. Paradise 250.000. Dit is ongezien voor Kortrijk en is een culturele bazooka voor de stad: volgens berekeningen werd er meer dan 6,5 miljoen extra gependend door bezoekers.

**Vincent van Quickenborne -
Burgemeester**

CRY ME A RIVER - Ugo Rondinone | Paradise Kortrijk 2021

AFTER PARADISE

Het thema van de derde Triënnale is 'After Paradise': 'Wat na het 'paradijs'? In contrast met de harmonie en de rijke overvloed die er in het paradijs terug te vinden is, confronteert het na-paradijs ons met grondstoftekorten, sociale spanningen en een sterk vervuild milieu. Hoewel dit overwegend negatief klinkt, wil After Paradise eerder een positief verhaal vertellen. Verantwoordelijkheid nemen en empowerment staan hierbij centraal. Dit wordt weerspiegeld in de artistieke invulling, met een focus op werken die uitdagen tot dialoog, tot reflectie en tot actie.

Wanneer we beseffen dat het paradijs onherroepelijk verloren is gegaan, hoeft dat niet noodzakelijk te resulteren in negatieve gevoelens als melancholie, verdriet of defaitisme. Je zou net zo goed kunnen zeggen dat we enkel dankzij dat besef van een 'verloren paradijs' kunnen begrijpen welke vragen en uitdagingen er vandaag werkelijk toe doen. In het paradijs werden materiële overvloed, sociale harmonie en natuurlijke zuiverheid als een evidentie beschouwd: er werd niet bij stilgestaan en men besepte niet dat ook dat zou kunnen verdwijnen. Enkel na het paradijs kan er sprake zijn van verantwoordelijkheid en 'empowerment'. Verantwoordelijkheid als in het besef dat we die waarden moeten koesteren, dat ze niet evident zijn, en dat de mens er verantwoordelijk voor is. Empowerment is dan weer het besef dat we zelf actie moet ondernemen om een leefbare wereld te scheppen.

Een perfecte wereld is voor de mens namelijk niet binnen bereik, maar de mens kan wel werken aan een betere wereld. We moeten samen nadenken over wat we uit het verleden willen meenemen naar de toekomst, en wat niet. En we beseffen dat het aan ons is om de toekomst vorm te geven.

Het concept voor 'After Paradise' kwam tot stand door een samenwerking tussen de curatoren (Hilde Teerlinck en Patrick Ronse) en Stéphane Symons (KU Leuven, Hoger Instituut voor Wijsbegeerte).

Modified Social Bench #02 - Jeppe Hein | Play Kortrijk 2018

In samenwerking met de Stad Kortrijk werken we met Be-Part voor de derde keer aan een editie van de Triënnale. Het concept van deze editie sluit meer dan ooit aan bij de globale, maatschappelijke uitdagingen waar we vandaag voor staan. De hoop om de beperkingen die deze uitdagingen met zich meebrengen te overstijgen is heel sterk aanwezig in 'After Paradise'.

Patrick Ronse - Curator

De vorige twee edities van de Triënnale Kortrijk (PLAY, 2018 en Paradise, 2021) waren volledig gratis toegankelijk voor bezoekers. Om de duurzaamheid van de Triënnale te bewaken opteren we ditmaal voor een betalende editie. Stad Kortrijk wil culturele activiteiten zo toegankelijk mogelijk maken voor zoveel mogelijk mensen. Daarom kiezen we voor het principe 'Pay what you can'. Bij de boeking van je ticket worden diverse prijzen aangeboden. Op die manier betaal je de prijs die aansluit bij jouw eigen financiële mogelijkheden.

DEELNEMENDE KUNSTENAARS

Felix Beaudry__US

Charif Benhelima__BE

Jordi Bernadó__ES

Kasper Bosmans__BE

Nathan Coley__UK

Nico Dockx, Voet Architectuur &

Studio Zuidervaart__BE

Laia Estruch__ES

Felix Gonzalez-Torres__US

Roni Horn__US

René Heyvaert__BE

Joiri Minaya__US

Małgorzata Mirga-Tas__PL

Vladimir Nikolić__RS

Erkan Özgen__TR

Oksana Pasaiko__RT

Abraham Van Diepenbeek__NL

Jan Van Imschoot__BE

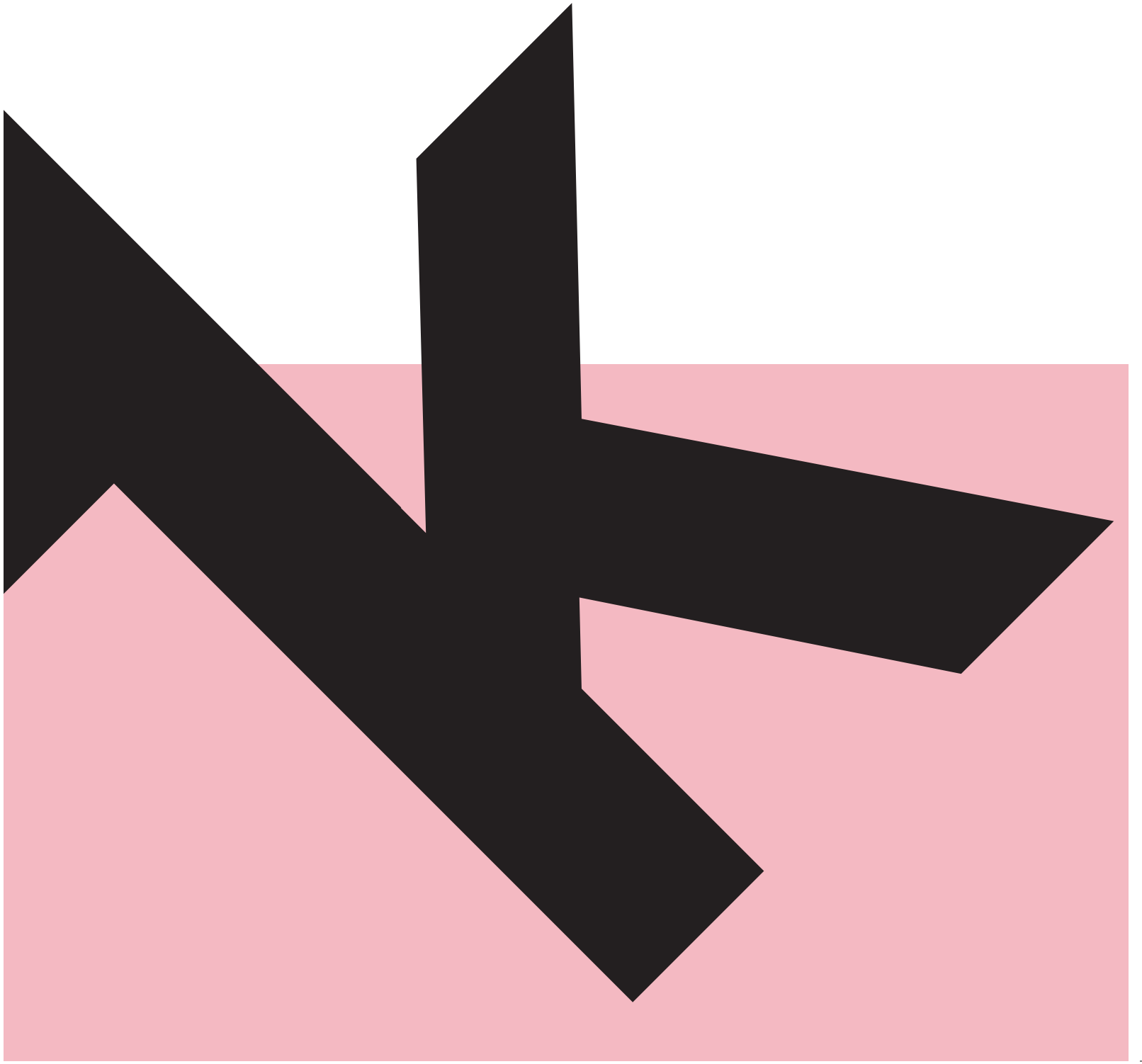
Shirley Villavicencio Pizango__PE

Pei-Hsuan Wang__TW

Sarah Westphal__DE

Motoi Yamamoto__JP

CURATOREN

Patrick Ronse

1962, Beernem

Woont in Brugge.

Patrick Ronse is artistiek leider en coördinator van Be-Part, Platform voor actuele kunst in Kortrijk en Waregem. Hij studeerde kunstgeschiedenis en oudheidkunde aan de Universiteit Gent en werkte voor het PMMK-Oostende (nu Mu.ZEE) en de Stedelijke Musea Brugge. Hij maakte van 1999 tot 2002 deel uit van het team van Brugge 2002, Culturele Hoofdstad van Europa.

Patrick Ronse is verantwoordelijk voor de oprichting van Be-Part in 2004 en tot op vandaag de drijvende kracht achter het platform, dat sinds 2018 behalve in Waregem ook actief is in Kortrijk. Voor Be-Part cureerde hij solotentoonstellingen met onder meer Navid Nuur, Rinus Van de Velde, Ria Verhaeghe, Dirk Zoete, Pieter Vermeersch, Shirley Villavicencio Pizango en Polly Apfelbaum. In 2015 was Ronse co-curator van Beaufort en in 2018 en 2021 cureerde hij samen met Hilde Teerlinck de eerste twee edities van de Triennale in Kortrijk ('PLAY' en 'Paradise'). Hij was gedurende 7 jaar lid van de Kunstcommissie van het Vlaams Parlement. In 2023 cureerde hij samen met Martina Milla de tentoonstelling 'Imaginary Friends' in de Fundació Joan Miró in Barcelona. Deze tentoonstelling werd door het tijdschrift Time Out verkozen tot beste tentoonstelling van 2023 in Barcelona.

Hilde Teerlinck

1966, Brugge

Woont en werkt in Barcelona.

Hilde Teerlinck is een onafhankelijke curator. Ze verwierf faam met het cureren van tentoonstellingen met een sterk internationaal karakter. In 2022 was ze curator van het Belgisch paviljoen voor de Biënnale van Venetië, met kunstenaar Francis Alÿs.

Teerlinck was van 1994 tot 1999 artistiek directeur van het Paviljoen Mies van der Rohe in Barcelona, waar ze gerenommeerde kunstenaars als Jeff Wall, Panamarenko, Ulrich Meister en Thomas Ruff uitnodigde om site specifieke interventies te creëren. Nadien verhuisde ze naar Perpignan, Frankrijk. Daar richtte ze een kunsthuis op, waar ze diverse tentoonstellingen organiseerde met opkomend internationaal talent. In 2002 werd ze directeur van het Centre Rhéan d'Art Contemporain (CRAC Alsace) in Altkirch. Van 2006 tot 2014 was Teerlinck directeur van FRAC (Fonds Régional d'Art Contemporain) Nord-Pas-de-Calais in Duinkerke. In 2015 was ze een van de vier curatoren van Beaufort Buiten de Grenzen. In 2022 vervulde ze de rol van curator voor het Belgisch paviljoen tijdens de Biënnale van Venetië in, waar ze samenwerkte met kunstenaar Francis Alÿs. Momenteel werkt ze als CEO voor de Han Nefkens Foundation in Barcelona.

VORIGE EDITIES

Triennale Kortrijk 2021: Paradise

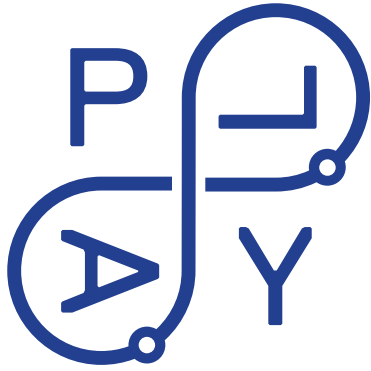
Van 26 juni tot 24 oktober 2021 vond de tweede editie van de Triennale Kortrijk plaats. Het thema van het kunstencours was Paradise. In een wereld die verre van hoopvol lijkt, durfde Paradise in te zoomen op het idee van een paradijselijk leven waarin iedereen een zorgeloos bestaan leidt. Maar wat betekent 'het paradijs' voor elk van ons? En hoe bouw je aan een betere wereld?

Hedendaagse kunstenaars ontleedden deze vragen vanuit een sociaal, ecologisch, architecturaal of technologisch standpunt. De publieke ruimte van Kortrijk, tentoonstellingsites en historische locaties werden ingenomen door monumentale en interactieve kunst die de notie paradijs in vraag stelde en het publiek tegelijk confronteerde en hoop gaf.

Triennale Kortrijk 2018: PLAY

Van 23 juni tot 11 november 2018 vond de eerste editie van de Triennale Kortrijk plaats. PLAY was een eigenwijs stadsfestival dat het kloppende hart van Kortrijk inpalmde met hedendaagse kunstwerken. Op diverse binnen- en buitenlocaties in de stad kon je je onderdompelen in de unieke wereld van (inter)nationale beeldende kunst. Tijdens PLAY diende de stad niet enkel als canvas, maar werd tegelijk onze relatie met 'spelen' beetje per beetje ontleed. Hoe beïnvloedt spelen ons sociaal gedrag? Hoe weerspiegelt 'het spel' de evolutie van onze maatschappij? Hoe belangrijk is spelen voor onze motorische en cognitieve ontwikkeling?

ENKELE KUNSTWERKEN UITGELICHT

Sarah Westphal – DE

°1981, Wermelskirchen, Duitsland

Woont en werkt in Gent, België

Voor Triënnale Kortrijk 2021 - Paradise, creëerde de kunstenaar Sarah Westphal 'Fôret océanique', een immersieve video-installatie die reflecteerde op historische theaterdecors van Albert Dubosq, waarin een surrealistische onderwaterwereld werd afgebeeld. Het vormde de aanleiding voor een steeds groeiende interesse in het leven onder het wateroppervlak.

Om persoonlijk te kunnen ervaren hoe het als kleine mens voelt om deel uit te maken van dit grote oceanische ecosysteem, leerde de kunstenaar zelf duiken en filmen onder water. Dit bracht haar er onder andere toe om de prachtige onderwaterwereld in Japan te verkennen met haar camera. De video die Westphal er maakte, onthult verborgen symbiotische relaties in het landschap. Het connecteert ons met een alternatieve manier van 'zijn', één waarin we denken en voelen door middel van de oceaan.

Dankzij de immersieve video-installatie in de kroonzaal van Texture museum, laat Westphal ons verder kennis maken met dit gevoel. Als toeschouwer word je ondergedompeld in een meditatief landschap waarin het oceanische samenkomt met het aardse. Het werk beschouwt de relatie tussen dieren, planten, de Aarde, artificiële materialen, de mens en andere levensvormen. Het verkent de onderlinge relaties tussen de vegetale, aquatische, minerale, dierlijke en menselijke leefwerelden, in een poging om het contrast tussen land en zee dat vandaag bestaat te kunnen overstijgen.

 Museum Texture

Nathan Coley

°1967, Glasgow, Verenigd Koninkrijk.

Woont en werkt in Glasgow, Verenigd Koninkrijk

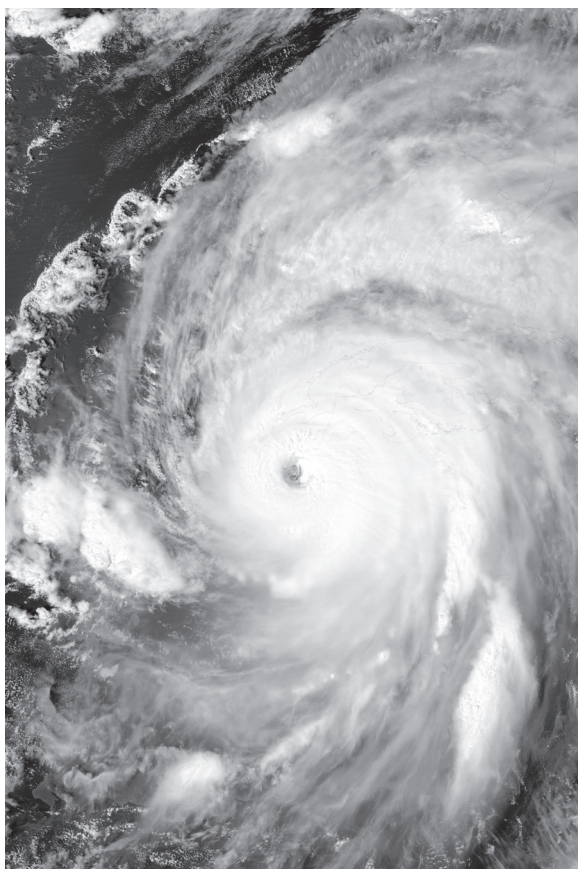
De Schotse kunstenaar Nathan Coley maakt na 20 jaar een vervolg op zijn emblematische werk 'The Lamp of Sacrifice (145 Places of Worship, Kortrijk)'. Deze installatie visualiseert alle spirituele plekken in Kortrijk, van kerken en kapellen tot de lokale moskee en het boeddhistisch centrum, uitgewerkt als kartonnen maquettes. De kunstenaar liet zich hiervoor inspireren op John Ruskin's 'The Lamp of Beauty', waarin Ruskin stelt dat er een verschil is tussen architectuur en een gebouw, de eerste heeft betekenis, terwijl de andere louter functioneel is. Coleys installatie vertrekt vanuit de observatie van het zware werk dat religieuze gemeenschappen in de architectuur en het bouwen van hun gebedshuizen steken om er betekenis in te integreren.

Het maken van de maquettes is een arbeidsintensief proces. Door dit werk na twintig jaar opnieuw te creëren in een digitaal tijdperk waarin dit soort sculpturen op een meer tijdsefficiënte manier kunnen worden gereproduceerd, stelt de kunstenaar mede de significantie van dit soort handenwerk in vraag. Tenslotte biedt de installatie onvermijdelijk een bijzonder perspectief op de waarde van het Vlaamse, religieuze, architecturale patrimonium dat steeds sneller haar oorspronkelijke functie verliest.

Dit werk wordt gerealiseerd in samenwerking met studenten en personeel van de Academie Kortrijk. Het karton van de maquettes werd geschonken door Allbox NV uit Harelbeke.

Academie Kortrijk

Nico Dockx, VOET architectuur en Studio Zuidervaart

Nico Dockx, °1974, Ekeren, België, woont en werkt in Antwerpen, België

Voet architectuur, opgericht in 2003

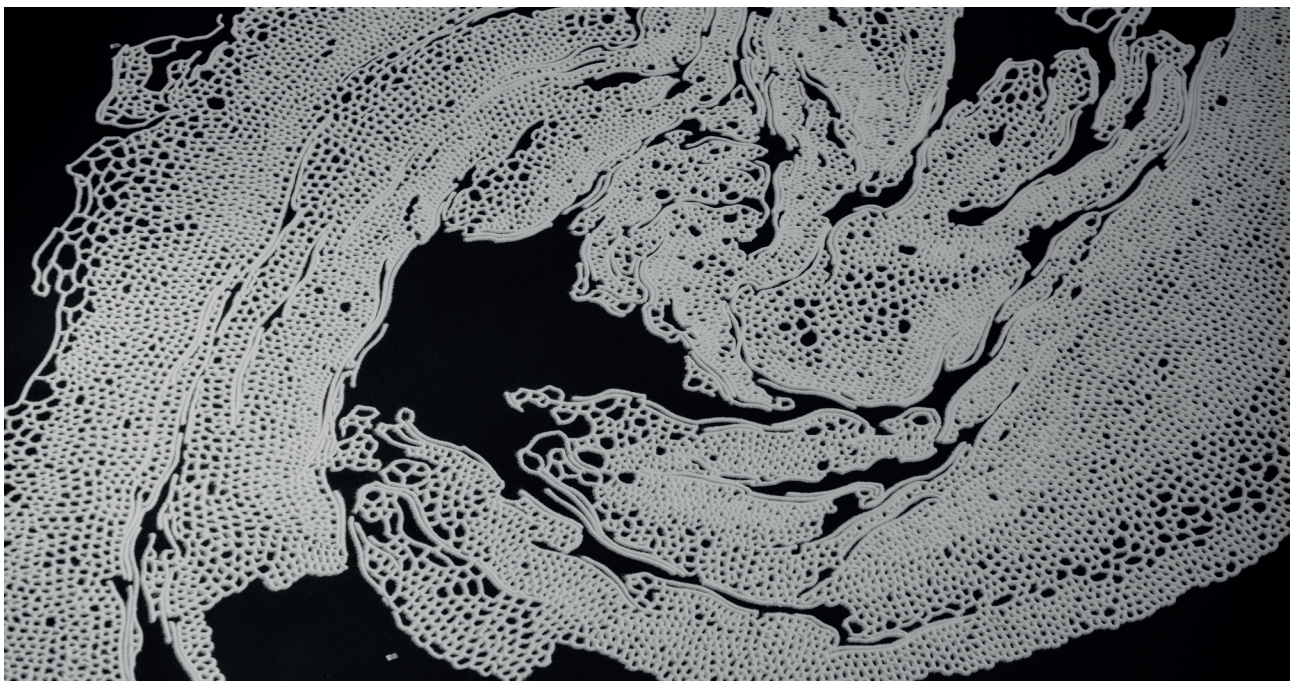
door Caroline Voet, gevestigd in Antwerpen.

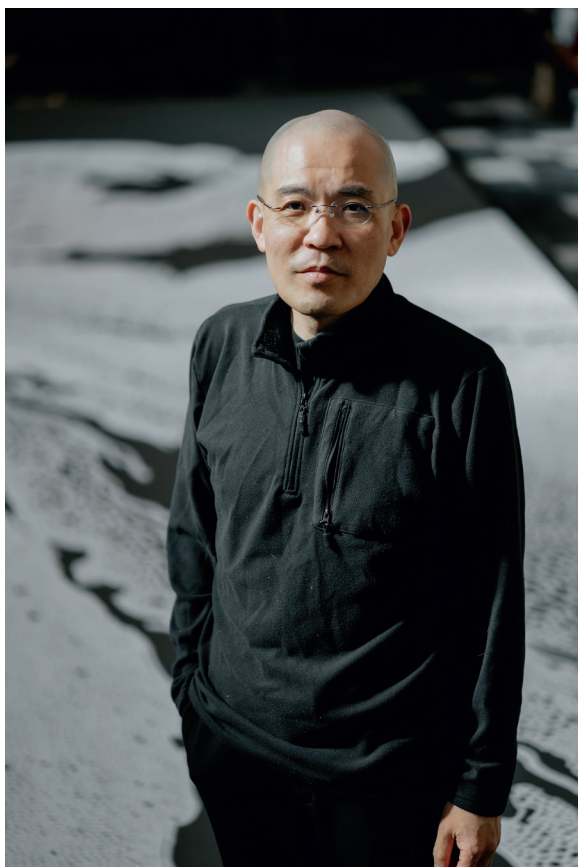
Realisatiestudio Zuidervaart, opgericht door Roalt Zuidervaart, gevestigd in Antwerpen.

Het 'Parrot Pavilion' van Nico Dockx, Voet Architectuur en Studio Zuidervaart is geïnspireerd op een spinnenwebstructuur. Het omvat een buizenstructuur waarbinnen 16 beschilderde doeken worden opgehangen. Dit paviljoen werd ontwikkeld als een participatief concept; het manifesteert zich als een ontmoetingsplek waar de kunstenaar en het publiek in dialoog gaan via lezingen, panelgesprekken, voorstellingen etc. Daarnaast stelt het paviljoen zich ook open voor lokale organisaties die er hun eigen activiteiten kunnen laten doorgaan. Het kunstwerk activeert zo de publieke ruimte op een hoogsteigen manier.

Binnen de Triënnale Kortrijk 2024 wordt het project opgevat als een vruchtbare grond voor gemeenschapsvorming en emancipatie van diverse lokale groepen. Gedurende de hele tentoonstellingsperiode krijgen Kortrijkse organisaties de kans om dit Parrot Pavilion te 'kapen' en zo een boeiend programma samen te stellen dat Kortrijk als levendige, diverse (kunst)stad in de kijker zet.

 Kapel van de Ongeschoeide Karmelietessen

Motoi Yamamoto

°1966, Onomichi, Japan Woont en werkt in Kanazawa, Japan

De Japanse kunstenaar Motoi Yamamoto maakt in de kapel van de Ongeschoeide Karmelietessen één van zijn spectaculaire zouttekeningen voor de Triënnale Kortrijk. Het poëtische zoutlabyrint sluit aan bij het thema *After Paradise* en refereert naar de cyclus van leven en dood. In 1995 werd Yamamoto getroffen door het tragisch verlies van zijn jongere zus die overleed aan de gevolgen van een hersentumor. Deze gebeurtenis zette hem aan om niet langer te schilderen en om zich volledig over te geven aan monumentale en installatoire werken met zout als medium. Yamamoto gebruikt zout als metafoor voor de kwetsbaarheid van het leven, maar ook als middel om herinneringen te bewaren. Zijn zoutlabyrinten zijn poëtische getuigenissen van de cyclus van leven en dood. In Japan wordt zout sinds de oudheid in verband gebracht met Shinto-rituelen van zuivering, bescherming en overgang naar het hiernamaals. Ook bij ons wordt zout gebruikt tijdens het sacrament van de doop. Voor Yamamoto staat zijn artistieke creatie gelijk aan het in stand houden van de herinneringen aan zijn dierbaren die te vroeg zijn gestorven. Door het werk in de Karmelietessenkapel, een kapel die ooit het middelpunt was van een gesloten kloosterorde, krijgt het werk een extra napaaradijselijke laag van enerzijds vernieuwing en anderzijds het koesteren van een bijna vervlogen verleden. Op 6 oktober, aan het eind van de Triënnale, nodigt de kunstenaar het publiek uit om gezamenlijk de installatie te vernietigen waarna de korrels terug naar zee worden gebracht als voltooiing van de cyclus.

Laia Estruch

°1981, Barcelona, Spanje Woont en werkt in Barcelona, Spanje

De praktijk van Laia Estruch focust zich op het uitvoeren van performances op en in zelf ontworpen structuren en objecten. Zo onderzoekt ze de taal van het lichaam en de stem door middel van sculptuur en performance. De kolossale installatie 'Trena' is haar meest ambitieuze project tot nu toe. Het kunstwerk bestaat uit een monumentale buizenconstructie die in elkaar vervlochten lijkt. De vlecht is geïnspireerd op het menselijke lichaam en de manier waarop onze aders en venen zich doorheen ons vertakken. 'Trena' gaat over de manier waarop het lichaam zich verhoudt tegenover vreemde objecten en alledaagse structuren. Een smalle opening in een van de drie buizen nodigt het publiek uit om dit buitenaardse sculpturale lichaam binnen te gaan. Bezoekers ervaren op die manier eveneens het performatieve karakter van het werk. Binnen de structuur vervagen de grenzen tussen buiten en binnen, waardoor een ruimte buiten de werkelijkheid ontstaat. De Grote Markt van Kortrijk is door zijn centrale rol in het stadsweefsel de ideale plek voor de presentatie van 'Trena'. Het werk creëert een unieke ervaring waar de grenzen tussen buiten en binnen vervagen, waar een nieuwe vorm van stadsbeleving gecreëerd wordt vanuit een bijna menselijk object. Op 29 juni geeft de kunstenaar een performance in 'Trena' op de Grote Markt in Kortrijk. Dit project werd gerealiseerd i.s.m. het Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC) in Barcelona waar het werk in 2023 voor het eerst werd gepresenteerd.

 Grote Markt

Beelden: Roberto Ruiz

Triennale Kortrijk 2024
After Paradise
29 juni - 6 oktober 2024
Verschillende locaties in Kortrijk
www.triennalekortrijk.be

Perscontact
Micha Pycke
Club Paradis
+32 (0)486 680 070
micha@clubparadis.be